

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Ģimenes Lietas Un Mantojums](#) > [Laulības Šķiršana Un Laulāto Atšķiršana](#) > [Sweden](#)

Laulības šķiršana un laulāto atšķiršana

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?

Prasību par laulības šķiršanas var iesniegt vai nu viens no laulātajiem, vai abi kopā. Noteiktos gadījumos pirms laulības šķiršanas ir jābūt sešu mēnešu ilgam pārdomu periodam. Tas attiecas uz šādiem gadījumiem:

- ja to pieprasa abi laulātie;
- ja abu laulāto bērns, kas ir jaunāks par 16 gadiem, pastāvīgi dzīvo pie viena no laulātajiem, kas ir šā bērna aizbildnis; vai
- ja laulību vēlas šķirt tikai viens no laulātajiem.

Taču atsevišķos izņēmuma gadījumos laulātajiem, uz kuriem attiecas iepriekš minētie kritēriji, ir tiesības šķirties, nenogaidot pārdomu periodu. Tā tas ir gadījumos, kad laulātie dzīvojuši atsevišķi vismaz divus gadus. Vienam no laulātajiem ir tiesības uz šķiršanos bez iepriekšēja pārdomu perioda arī tad, ja tiek konstatēts, ka pastāv ticama iespējamība, ka laulātajam šī laulība tikusi uzspiesta vai arī laulātais stājies laulībā vēl nesasniedzis 18 gadu vecumu. Ja laulība tikusi noslēgta, neraugoties uz laulāto tuvo radniecību, vai arī laulība tikusi noslēgta, neraugoties uz to, ka viens no laulātajiem jau ir precējies vai bijis reģistrētās partnerattiecībās un iepriekšējās laulības vai partnerattiecības nebija šķirtas, abiem laulātajiem ir tiesības laulību šķirt bez iepriekšēja pārdomu perioda. Bigāmijas gadījumā katram no laulātajiem iepriekšējā laulībā arī ir tiesības uz laulības šķiršanu bez iepriekšēja pārdomu perioda. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad bijušas reģistrētas partnerattiecības, lai gan viens no partneriem tajā laikā bijis precējies.

2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?

Laulātajam vienmēr ir tiesības iegūt nolēmumu par laulības šķiršanu un tam nav nepieciešams īpašs pamatojums šāda nolēmuma saņemšanai.

3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:

3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?

Laulības šķiršana nemaina uzvārdu; laulātie saglabā uzvārdu, kāds viņiem bija, kad viņi bija precējušies. Tomēr laulātais var mainīt uzvārdu uz savu iepriekšējo uzvārdu.

3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?

Pēc laulības šķiršanas laulāto manta ir jāsadala starp viņiem, oficiāli sadalot mantu. Pamatprincips nosaka, ka manta sadalāma vienlīdzīgi. Laulības šķiršanas iemeslam laulāto mantas sadalē nav nozīmes.

3.3 nepilngadīgajiem bērniem?

Pēc laulības šķiršanas laulātajiem saglabājas kopīga aizgādība pār viņu bērniem.

Ja to lūdz kāds no laulātajiem, tiesa, kas izskata laulības šķiršanas lietu, var lemt par aizgādību pār bērniem, bērnu dzīvesvietu un saskarsmi ar bērniem.

Laulības šķiršanas tiesvedībā tiesa bez pieteikuma iesniegšanas var arī nolemt, ka vienam no vecākiem jāpiešķir vienpersoniska aizgādība, ja ir skaidrs, ka kopīga aizgādība nav savienojama ar bērna interesēm.

Abi vecāki ir atbildīgi par viņu bērna uzturēšanu. Vecāks, pie kura bērns pastāvīgi nedzīvo, pilda uzturēšanas pienākumu, maksājot uzturlīdzekļus par bērnu otram vecākam.

3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?

Pēc šķiršanās katram laulātajam ir pienākums parūpēties par sevi pašam. Izņēmumi piemērojami tikai noteiktos īpašos gadījumos, piemēram, ja viens laulātais nevar sevi uzturēt pēc tam, kad ir šķirta ilga laulība, vai arī citu iemeslu dēļ.

4 Kādā ir nozīme jēdzienam “laulāto atšķiršana”?

Zviedrijas tiesībās nav laulāto juridiskās atšķirtības regulējuma.

5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?

Zviedrijas tiesībās nav laulāto juridiskās atšķirtības regulējuma.

6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?

Zviedrijas tiesībās nav laulāto juridiskās atšķirtības regulējuma.

7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam “laulības atzīšanas par spēkā neesošu”?

Zviedrijas tiesībās nav regulējuma laulības atzīšanai par neesošu. Laulību var šķirt, ja viens no laulātajiem nomirst vai tiesa pieņem nolēmumu par laulības šķiršanu.

8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?

Zviedrijas tiesībās nav regulējuma laulības atzīšanai par neesošu.

9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?

Zviedrijas tiesībās nav regulējuma laulības atzīšanai par neesošu.

10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?

Par laulības šķiršanu var lemt tikai tiesa. Taču pastāv alternatīvas iespējas risināt dažādos jautājumus, kas var rasties saistībā ar laulības šķiršanu.

Laulātie var izvēlēties tā saukto “ģimenes mediāciju”, kuras mērķis ir risināt pāru un ģimenes kopdzīves konfliktus. Pašvaldību pienākums ir nodrošināt, ka mediācija ģimenes lietās ir pieejama ikvienam, kas to lūdz, vai nu ar pašvaldības, vai piemērota profesionālā konsultanta starpniecību.

Laulātajiem ir tiesības arī uz t.s. “sadarbības sarunām”. Sadarbības sarunās tiek rastas iespējas vienoties par bērnu aizgādības jautājumiem, par bērnu dzīves vietu, kā arī par saskarsmi ar bērniem. Sadarbības sarunas pārrauga speciālisti. Pašvaldību pienākums ir nodrošināt, ka sadarbības sarunas ir pieejamas ikvienam, kas to lūdz.

Ja vecāki vēlas kaut ko mainīt attiecībā uz aizgādību pār viņu bērniem, bērnu dzīvesvietu vai saskarsmes tiesībām ar bērniem, tad viņiem par to ir jānoslēdz vienošanās. Šādas vienošanās saturs jāapstiprina pašvaldības sociālās labklājības komitejai.

11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?

Zviedrijas tiesībās nav laulāto atšķiršanas regulējuma vai regulējuma laulības atzīšanai par neesošu.

Laulības šķiršanas tiesvedību skata rajona tiesa (*tingsrätt*) vietā, kurā ir viena no laulātajiem pastāvīgā dzīvesvieta. Ja neviens no laulātajiem nav Zviedrijas iedzīvotājs, lietu izskata Stokholmas rajona tiesā (*Stockholms tingsrätt*).

Ja abi laulātie vēlas šķirt laulību, viņi var kopīgi iesniegt prasību par laulības šķiršanu. Prasības pieteikumam jāpievieno abu laulāto identifikācijas dokumenti laulības šķiršanai. Ja laulību šķirt vēlas tikai viens no laulātajiem, šim laulātajam ir jāpieprasa pavēste. Prasības pieteikumam jāpievieno minētā laulātā identifikācijas dokumenti laulības šķiršanai. Identifikācijas dokumentus var pasūtīt ar Zviedrijas Nodokļu aģentūras (*Skatteverket*) starpniecību.

12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?

Lietās par laulības šķiršanu un citiem saistītiem jautājumiem juridisko palīdzību var piešķirt vienīgi tad, ja tam ir īpašs iemesls.

13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?

Zviedrijas tiesībās nav laulāto atšķiršanas regulējuma vai regulējuma laulības atzīšanai par neesošu.

Spriedumu par laulības šķiršanu var pārsūdzēt apelācijas tiesā (*hovrätt*).

14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?

Saskaņā ar [Padomes Regulu \(ES\) Nr. 2019/1111 \(2019. gada 25. jūnijs\) par jurisdikciju, lēmumu atzīšanu un izpildi laulības lietās un lietās par vecāku atbildību un par bērnu starptautisko nolaupīšanu \(regula "Brisele II"\)](#) dalībvalstī pieņemts spriedums citā dalībvalstī ir atzīstams bez jebkādu īpašu darbību veikšanas.

Regula paredz iespēju iesniegt pieteikumus par to, lai konstatētu, vai ir pamats nolēmuma atzīšanas vai izpildes atteikšanai.

15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?

Pieteikumus par ārvalsts nolēmuma neatzīšanu vai neizpildi iesniedz rajona tiesā. Rajona tiesā tiek iesniegti pieteikumi par to, lai konstatētu, ka nav pamata atteikt ārvalstu nolēmuma atzīšanu.

Ja regulā "Brisele II" nav noteikts citādi, tiesvedību reglamentē Likums (1996:242) par tiesas lietām (*lagen om domstolsärenden*).

16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

Zviedrijas tiesā izskatāmu prasību par laulības šķiršanu parasti izskata saskaņā ar Zviedrijas tiesību aktiem.

Taču atsevišķos gadījumos ir jāņem vērā arī ārvalstu tiesību normas. Tas attiecas uz šādiem gadījumiem:

- ja abi laulātie ir citu valstu valstspiederīgie un neviens no viņiem Zviedrijā nav dzīvojis vismaz vienu gadu, nolēmumu par laulības šķiršanu nedrīkst pieņemt pretēji viena laulātā gribai, ja nav pamatojuma tā darīt saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kuras valstspiederīgais ir viens vai abi laulātie;
- ja abi laulātie ir citu valstu valstspiederīgie un viens no viņiem apgalvo, ka saskaņā ar tās valsts tiesību aktiem, kuras valstspiederīgais viņš ir, laulības šķiršanai nav pamata, nolēmumu par laulības šķiršanu nedrīkst pieņemt, ja, ievērojot gan laulāto, gan abu laulāto bērnu intereses, ir īpaši iemesli to nedarīt.

Šī lapa ir daļa no tīmekļvietnes [Tava Eiropa](#).

Mēs labprāt uzzinātu jūsu [atsaukmes](#) par sniegtās informācijas lietderību.

■ Lapa atjaunināta: 29/09/2025

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.